

ЕМБАРГО: 14. мај 2024. у 6.00 по централноевропском времену

Узнемиравање ЛГБТИК особа и насиље над њима у порасту

Више ЛГБТИК особа у Европи сада отворено говори о томе ко су. Истовремено, суочавају се с повећаним насиљем, узнемиравањем и малтретирањем. То нарочито важи за млађе ЛГБТИК особе, које су нарочито рањиве. Ово су неки од налаза најновијег истраживања Агенције ЕУ за основна права (АОП), заснованог на одговорима више од 100.000 ЛГБТИК особа широм Европе.

Извештај „[ЛГБТИК равноправност на раскрсници: напредак и изазови](#)“ обухвата искуства, ставове и изазове са којима се ЛГБТИК људи суочавају у Европи. Овај извештај такође наглашава промене настале у периоду након претходних истраживања АОП [2019.](#) и [2012.](#)

Налази извештаја указују на знаке спорог али постепеног напретка. Иако је дискриминација против ЛГБТИК особа и даље велика, она постепено опада. Школе се позитивније и проактивније баве ЛГБТИК питањима, а млади осећају већу подршку својих наставника и вршњака. Ипак, малтретирање, узнемиравање и насиље достигли су високе нивое.

Међу најважније налазе овог истраживања спадају:

- **Отвореност:** више од половине испитаника сада отворено говори о својој сексуалној оријентацији, родном идентитету и изражавању, и полним карактеристикама. Али већина и даље избегава да се држи за руке са својим истополним партнером у јавности из страха од напада.
- **Дискриминација:** више од једне трећине испитаника суочава се с дискриминацијом у свакодневном животу због свог идентитета. То представља мали пад у односу на резултат од 40% из 2019. Ипак, дискриминација остаје невидљива, јер само 10% испитаника пријављује такве инциденте.
- **Насиље:** преко 10% испитаника доживело је насиље у претходних 5 година, нешто више него у истраживању из 2019. Нападнуто је више од једне трећине међуполних особа.
- **Узнемиравање:** више од половине испитаника доживело је узнемиравање мотивисано мржњом, што је пораст у односу на једну трећину у истраживању из 2019. Узнемиравање су доживеле две трећине међуполних и транс особа.
- **Малтретирање:** више од две трећине испитаника каже да су доживели малтретирање у школи, што се односи на испитанике свих генерација и у свим земљама ЕУ. То представља велики пораст у односу на половину испитаника 2019.

- **Образовање:** школе се баве ЛГБТИК питањима чешће него раније. Више од 20% ЛГБТИК ученика сада каже да се њихова школа позитивно односи према том питању.
- **Ментално здравље:** више од једне трећине испитаника размишљало је о самоубиству. Више од половине транс, небинарних и родно различитих људи каже да помишљају на самоубиство.
- **Поступци „конверзије“:** Једна четвртина испитаника била је присиљена на поступке конверзије ради промене своје сексуалне оријентације или родног идентитета и изражавања.
- **Владе:** Само једна четвртина испитаника сматра да се њихове владе боре против предрасуда и нетолеранције према ЛГБТИК особама, у поређењу са једном трећином испитаника 2019.

У извештају се такође наглашава да се искуства ЛГБТИК особа значајно разликују у разним земљама ЕУ и да се свака група суочава с другачијим изазовима.

Међуполне, транс, небинарне и родно различите особе суочавају се с више малтретирања и насиља. Међу њима постоји већа вероватноћа појаве проблема с менталним здрављем и помисли о самоубиству. Такође је већа вероватноћа да ће постати бескућници и да ће тешко долазити до здравствених услуга. То такође важи за ЛГБТИК особе с инвалидитетом, у финансијским проблемима, или за припаднике мањинских етничких, расних или других мањинских група.

Налази истраживања ће подржати Европску комисију да процени своју [Стратегију равноправности ЛГБТИК особа](#) и помогне у унапређењу политика за заштиту и промовисање основних права ЛГБТИК особа. АОП позива владе да предузму мере:

- **Злочин из мржње:** да спроводе културу нулте толеранције према насиљу према ЛГБТИК особама и према њиховом узнемиравању. Да улажу у обуку полиције како би обезбедиле да полиција препознаје, евидентира и правилно истражује злочине из мржње према ЛГБТИК особама, како би се жртве осећале безбедно да пријаве нападе и да се према њима поступа поштено. Да предрасуде сматрају отежавајућим фактором током кривичног поступка.
- **Дискриминација:** да се боре против дискриминације у свим областима усвајањем Директиве о једнаком третману ЕУ и Директиве о равноправним телесним стандардима. Да оснажују државна тела задужена за једнакост и обезбеде њихов адекватан рад, како би могла пружити бољу подршку жртвама.
- **Мржња на интернету:** да се позабаве онлајн кампањама мржње и дезинформација против ЛГБТИК особа. Да отклањају ризике од пристрасности у алгоритмима и обезбеде одговорност дигиталних платформи према законима ЕУ.
- **Образовање:** да у школама створе безбедно и подстицајно образовно окружење за сву децу. Да се супротставе малтретирању и обезбеде да образовни програми и системи буду засновани на најбољим праксама које промовише ЕУ.

- **Здравствена заштита:** да обезбеде приступ квалитетној здравственој заштити, укључујући подршку за ментално здравље. Да окончају праксе „конверзије“ и небитне медицинске интервенције.

Цитат директорке АОП [Сирпе Раутио](#): „Јавно истицање свог ЛГБТИК идентитета у Европи не би требало да буде борба. Иако видимо знаке напретка, малтретирање, узнемиравање и насиље остају сталне претње. Време је да делујемо одлучно и надоградимо напредак који смо постигли, како би сви у ЕУ били третирани једнако и могли да живе достојанствено и са поштовањем.“

Цитат комесарке за једнакост Хелене Дали: „Налази истраживања АОП пружају непроцењиво важне податке о искуствима ЛГБТИК особа широм Европе. Они нам помажу да идентификујемо напредак који смо остварили и јасно приказују изазове који су још пред нама. Подстичем све државе чланице да користе те податке за заснивање чврстих политика за сузбијање дискриминације и заштиту права свих ЛГБТИК особа.“

Ово истраживање заснива се на налазима преко 100.000 испитаника из свих 27 земаља ЕУ, Албаније, Републике Северне Македоније и Србије.

АОП ће представити овај извештај на скупу „[Савези поноса и политика](#)“ који организује Белгија као председавајућа земља Савета ЕУ у Бриселу 17. маја.

Претраживач података АОП ће ускоро омогућити филтрирање података по земљи, по питању из истраживања и по сексуалној оријентацији, родном идентитету и изражавању, и по полним карактеристикама.

За више информација погледајте [пакет за медије](#) или контактирајте: media@fra.europa.eu / Тел.: +43 1 580 30 653

Ово саопштење за јавност превела је Преводилачка служба за тела Европске уније, али га нису лекторисали стручњаци АОП.